

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Égész évre 12 korona
Negyedévre 3 korona
Egy hónapra 1 K 20 f.
Egyes szám ára mindenütt 4 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
hétfé kivétellel mindennap.
Telefonszám 180.

655 nap

virradt reánk azóta, hogy az el-
lentünk szövetségét antánt ki-
huzta kardját és minket hasonló
válaszra kényszerített. És 655
nap óta a damoklesi acél folyton
a világ feje felett villog, mint
a gonoszul felkavart pokol félel-
metes mementója, melytől most
már nem lehet szabadulni. A
legtöbbben a népek közül, —
a melyeket reménytelen győzelmi
ígérettel hajtanak már a véres
utakon, — szeretnénk a vihar
elől a nyugalom csendes fészkei-
be menekülni. De néhány hamis
apostol — rosszul számító diplo-
maták — zsebében még sok
az arany, meg az álmittal és el-
tudják zsibbasztani az ébredő
öntudatot és lelkiismeretet. A
véres pirosra festett már mind-
ent, az ég tüziényben izzik, a
földről a pusztulás nehéz párái-
szállnak, az emberiség, lihegve
viszi végső erőfeszítéssel meg-
maradt javait a moloch szomjas
torkához, szomorú kód látýola
mögött és az eláradt emberek
erőletett akarata mögött lehet
más, mint a békehajnal első
pirkadása, a nyugalom nagy vá-
gyának ébredése?

A harctereken győzelmesen ál-
lunk és azzal a szilárd akarattal,
hogy megvédjük most már nem
csupán a magunkét, amit elakar-
tak tőlünk venni, hanem azt is,
amit emberi erővel és isteni aka-
rattal elhódítottunk az ellenség-
től. Minden szív és minden kar
készen van erre nálunk a mér-
kőzés hatszázötvenötödik napján
éppen úgy, mint az elsőn, amik-
or a véres játék megindult. Meg-
rendítő igazolását láthatják ennek
konok ellenségeink a verduni
falak alatt, ahol mindennap kö-
zelebb van céljához a német si-
sak; a bukovinai határon az orosz
síkon, ahol ezrével dől sírjába
az előrehajtott tömeg; és min-
denütt, ahol új lángra lobbanak
a harcok.

Naiv hittel úgy gondoltuk, az
emberek, akiket mámorossá tet-
tek könnyű győzelmi remény és
a hősi vagy romantikát lopott a
lelkükbe, ha egyszer a vereség
lekopartja a romantika zománcát,
az élet rendelésének rideg valósá-
ga majd észre téríti hamarosan
az embereket. Nem így törté-
nik, kardunknak, — úgy látszik,
— még új csapásokra kell ké-
szen lenni, hogy kijózanodjanak
a vér gőzéből fogant lehetetlen
álmokból.

Nagy győzelmek az olasz fronton!

**75 tiszt, közel 3000 főnyi legény-
ség került fogságunkba. 7 löve-
get és 13 gépfegyvert
zsákmányoltunk.**

— Höfer mai jelentése. —

Budapest, május 16.

(Hivatalos.) OROSZ és DÉLKELETI HARCTÉR :
Nincs újabb esemény.

OLASZ HARCTÉR : A tüzérségi harcok sok helyen
nagy hevességgel fejlődtek ki. — A doberdói fen-
sik szakaszán a bevált égeri néptelkeiöz ezred
Montefalcynetől keletre benyomult az olaszok ár-
kaiba, 5 tisztet és különböző lovasezredéből való
150 főnyi legénységet elfogott és egy gépfegyvert
zsákmányolt. — St. Martinótól nyugatra tegnapielőtt
elfoglalt állásunkat az ellenség minden annak visz-
zahódítására irányuló erőfeszítései dacára meg-
védte és megerősítette. Itt 3 tisztet és 150 főnyi
legénységet fogtunk el. Egy gépfegyvert és sok
egyéb hadiszert zsákmányoltunk. — Ma reggel el-
lenséges repülők Kostanjevica és több világosan
megjelölt egészségügyi intézetre bombákat dobtak
le, anélkül azonban, hogy kért okoztak volna. —
A görzi hídfőnél Plavánál és a toimeni-szakaszon
tüzérségünk az ellenség fedezékét erőteljes tűz
alatt tartotta. Ezen a harcvonalon a különböző gya-
logságt vállalkozások során 1 tisztet és 116 főnyi
legénységet fogtunk el. — A karinthiai arcvonalon
jó látási viszonyok mellett szintén élénk tüzérségi
harcok fejlődtek ki. Pontebbanál csapataink és
bersaglieri-osztagok között gyalogsági harc alakult
ki. — A Dolomitoknál, Col di Lana és Tresassin-
területen lévő állásaink ellen intézett több olasz
támadást vetünk vissza. — Déltiroiban csapataink
ellenállhatatlan erejű tüzérségi tűzhatás támogatása
mellett elfoglalták az Armenterra-gerincen (Sugana-
völgytől délre) Vilgereuth-fensikron, Terragnolo-
völgytől északra és Rovretől (Rovereto) délre az
ellenség első állásait és ezekben a harcokban 65
tisztet, köztük 1 ezredet és több mint 2500 főnyi le-
génységet fogtunk el, 11 gépfegyvert, 7 löveget zsá-
kmányoltunk. Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökekének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, május 16.

A nagy főhadiszállás jelenti :

NYUGATI HARCTÉR : A front különböző részein végre-
hajtott kisebb vállalkozások több angol és francia hadifogoly
beszállítására vezettek. — A Maas nyugati partján a 304-es
magaslapon lévő állásaink ellen intézett több gyengébb francia
támadást tüzérségi, gyalogsági és géppuskatűzzel visszavertünk.
Hasonló sors ért egy támadást, melyet az ellenség Vaux les
Palameixtől északra (Combrestell délnyugatra) állásunk egyik
kiszögellő része ellen intézett.

KELETI és BALKÁN HARCTÉR : Nem volt különös
esemény.

A legfőbb hadvezetőség.

Gazdasági bizottsági ülés.

Kedden délután fél 5 órakor
Prof. B. Béla polgármester el-
nökle mellett a városháza nagy
közgyűlési termében gazdasági
bizottsági ülés volt, amelyen a
tanács részéről jelen voltak : dr.
Marcekovich Imre alpolgármes-
ter, Orbán Ignác műszaki taná-
csos, dr. Jahn Róbert főszámv-
evő, dr. Belohorszky Adol, tb.
tanácsnok, mint jegyzőkönyvve-
zető. A városi képviselőtestület
részéről : Balassa Henrik, Dietz-
gen Gábor, Brunner Ede, dr.
Gál Ödön, dr. Königstädler
Ottó, Kron Károly, Kurtz Kor-
né, Mayor József, Urbán Ignác
és Zsikits Milos törvényhatósági
bizottsági tagok.

Orbán Ignác műszaki tanácsos
ismertette a városi szabályozási
terv és építési szabályrendelet
tárgyában a városhoz leérkezett
belügyminiszteri rendeleteket.

A városi szabályozási tervet,
amelyet Palóczy László és Szesz-
tay készítettek, a belügyminiszter
már régebben jóváhagyta. A ta-
nács most arra kéri a közgyűlé-
st, hogy adják ki a tervet a
városi tanácsnak végrehajtás vé-
gett. A terv annyiban módosul,
mert a létesített téli kikötő és
az odavezető vasuti hálózat az
eddiggi tervben változásokat idé-
zett elő. Ezt az így módosított
tervet jóváhagyás végett a bel-
ügyminiszterhez terjesztik fel. A
javaslat szerint a tervezett utca-
nyitásokhoz minden esetben a
közgyűlés előzetes engedélye
lesz kikérendő és a közgyűlés
fog esetről-esetre határozni, vaj-
jon a tervben megjelölt utcát
megnyitja-e? Egyben szükséges
az építési vonal megállapítása,
amellyel a tanács az építési ter-
vezőket egyértelműen fog a ter-
ven kiegészíteni. A javaslatot a
bizottság egyhangulag magáévá
tette.

A városi építési szabályrende-
letben beállott változásokról,
közérdekű voltára való tekintet-
tel, külön cikkben részletesen
számolunk be.

Ugyancsak Orbán Ignác mű-
szaki tanácsos előadása alapján
került szóba a város árvízvé-
delmi szabályrendelete és a Fe-
renc József csatorna töltéseinek
megerősítése tárgyában leérke-
zett belügyminiszteri rendelet,
amely egy régóta huzódó vitás
ügyet vetett újból felszínre. Er-
ről az ügyről is külön tudósítá-
sban adunk hírt.

Dr. Jahn Róbert főszámvévő
ismertette ezután a város IV.
hadikölcsonjgyezéséhez szüksé-

ges kölcsön ügyében a helybeli pénztintézetektől beérkezett ajánlatokat, amelyről az Ujvidéki Hírlap tegnap részletes tájékoztatást közölt.

A gazdasági bizottság a városi tanács indítványára az Ujvidéki Takarékpénztár által benyújtott legkedvezőbb ajánlatot fogadta el, illetve tesz ilyen irányu javaslatot a csütörtök délutáni közgyűlésnek.

Geiszler József tanító a régi főgimnázium melletti utcában egy telket kér a várostól. A gazdasági bizottság a tanács javaslatára a kérelmet egyelőre a napirendről levétetni rendelte. Végül ifju Weisz József javadalmi pénztárnok gyógykezelés segély iránti kérvényét intézte el a gazdasági bizottság kedvezően.

Mit tárgyal a város?

Matkovits Béla főispán május hó 18-ikára, csütörtök délután 4 órára hívta egybe a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendje mindössze 9 pontból áll. A csütörtöki közgyűlésen fogja elhatározni a törvényhatóság, hogy a negyedik hadikölcsönből 250,000 koronát jegyez.

A közgyűlés tárgysorozata egyébként itt következik:

1. A m. kir. miniszterelnök leirata, mellyel a cimer és zászlókérdés rendezése alkalmából történt üdvözléséért köszönetét nyilvánítja.

2. A m. kir. belügyminiszter leiratai báró Tallián Bélának és dr. Delimatics Lajosnak kormánybiztosi állásaiktól való felmentés tárgyában és ezzel kapcsolatban báró Tallián Béla kormánybiztosnak bucsuzó átirata.

3. Belügyminiszteri leirat a városi alkalmazottak háborus segélye ügyében.

4. Belügyminiszteri leirat a városi szabályozási terv és építési szabályrendelet ügyében.

5. Belügyminiszteri rendelet a város árvédelmi szabályrendelete és a Ferenc-József csatorna jobboldali töltésének megerősítése tárgyában.

6. Polgármesteri jelentés a közigazgatás menetéről.

7. Tanácsi előterjesztés a IV. hadikölcsönre eszközleendő jegyzés tárgyában.

8. Tanácsi előterjesztés Geiszler Józsefnek az új gimnázium melletti utcában egy telket elidegenítése iránti kérvénye tárgyában.

9. Tanácsi előterjesztés ifj. Weisz József javadalmi hivatali pénztárnoknak gyógykezelési segély és szabadság engedélyezése iránti kérvénye tárgyában.

Autonómiát Írországnak.

Lugano, május 16.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Ausztrália püspökei a pápához feliratot intéztek, amelyben kifejezik annak a szükségességét, hogy Írország abszolút autonómiát kapjon, mert csak így áll helyre a nyugalom Írországnak.

A belügyminiszter módosítását az építési szabályrendeleten.

Ujvidék város törvényhatósági bizottsága még 1912. március 7-én tartott közgyűlésén megállapította a város általános szabályozási tervét és építési szabályrendeletét, amely közgyűlési határozat ellen Barfuss Edéné, valamint Adolf Henrik és társai felebbztek. A belügyminiszter ezévi január 23-án a városhoz intézett rendeletében a szabályozási tervet jóváhagyta, míg az építési szabályrendelet ellen többszörrel, bár jelentéktelen észrevételt tett.

A belügyminiszter rendeletét tegnap délután tárgyalta Orbán Ignác műszaki tanácsos előadásában a gazdasági bizottság és az eszközölt változtatásokat tudomásul vette.

A miniszteri észrevételek közül közérdekű voltuknál fogva a következő változtatásokat emeljük ki:

A miniszter törölte az építési szabályrendelet azt az intézkedését, amely megállapítja, hogy a városnak mely területek kiszájtásához van joga. A miniszter ezt feleslegesnek tartja, mert erről a kiszájtásról szóló 1881. évi XLI. tc. ugys intézkedik és ettől eltérő rendelkezést a szabályrendelet sem tartalmazhat.

A miniszter a szabályrendeletbe felvétetni rendelte a következő rendelkezést: Egyes magán érdekeltek kérelmére utcanyitások csak akkor lehet helye, ha ezt a város érdeke, tehát a közérdek is megköveteli. Ha ilyen esetben a terület átengedése és a költség viselése tekintetében barátságos egyezség nem sikerülne, a terület megszerzése és a költségek viselése tekintetében a kiszájtási törvény nyer alkalmazást.

A miniszter elrendelte, hogy az építési engedély-kérvényhez az építési telekre vonatkozó, a legújabb adatokat feltüntető telekkönyvi kivonat is csatolandó, mert előfordult, hogy arra nem jogosítottak kértek építési engedélyt.

Az építési hatóság, — a miniszter módosítása folytán, — a magánjogi kifogásokat csak akkor veszi figyelembe, ha azoknak alaposága nyilvánvaló például ha a felmerült magánjogi kifogás a telekkönyvre van alapítva, vagy a vita bírói ítélettel el van döntve. Ha azonban az ítélet nem volna jogerős, megfontolandó volna, nem-e volna célszerű ugy rendelkezni, hogy a közigazgatási bizottság — amennyiben az engedély megadásából pótolhatatlan kár származna, — a magánjogi vita jogerős eldöntéséig az engedély megtartását függőben tarthassa, az építés megkezdését, illetve folytatását betilthassa, vagy esetleg megfelelő biztosíték letételétől tehesse függővé.

A kereskedelmi miniszter pedig a közforgalmi közúti vasutak építkezésére vonatkozó intézkedések beiktatását kívánta meg.

A hadügyminiszter hivatkozásal a hídsáncok átadására vonat-

kozólag a várossal folytatott tárgyalásokra, a következő rendelkezéseknek kiegészítését kívánta meg:

1. A város a közúti hidőrházak legkülső szerkezeti részétől számított 100 méter körben megállapított építési tilalom fenntartását feltétlenül biztosítja.

2. Az új városrészt a közúti hidőrházaktól számított 375 méter körön belül akként szabályozza, hogy az utcák, utak, föltések, bevágások, stb. az őrházak felé lehetőleg sugárirányban vezessenek.

A belügyminiszter kifogásolta a szabályrendeletben a szakiparosnak minősítvényéről az ipartörvény rendelkezéseivel ellentétes megállapítást és ehelyett beiktatni rendelte:

„Szakiparos az, aki a földmívelési, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 1884. évi X. 30-án kelt 46188. sz. a., illetőleg a kereskedelmi miniszternek 1891. évi VIII. 25-én 42493. sz. a. és az 1913. évi VII. 29-én 32396. sz. kelt rendeleteiben megállapított képesítéssel és megfelelő iparengedéllyel bír.”

A miniszter kihagyta azt az

intézkedési jogot, hogy a város dísztelen külsejű épületek kijáratát elrendelheti, mert ez ellenkezik a tulajdonos szabad rendelkezési módjának az elvével.

A telepengedélyhez kötött üzlettelepeknél az építkezési szempontból szükséges tárgyalásnak a telepengedélyezési tárgyalással lehetőleg egy időben való megtartása mellett is az ezekhez az építkezésekhez szükséges építési engedély csak abban az esetben adandó ki, ha a telepengedélyezésre vonatkozó véghatározat jogerőre emelkedett.

Végül még azt iktatta be a belügyminiszter, hogy aki a szabályrendelet rendőri természetű filalmait megszegi, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. A miniszter ugyan célszerűbbnek tartaná a kihágások rendszeré helyett is kizárólag a rendbíróság rendszerének alkalmazását, amely esntben a vétők a kihágás címén kiroható legmagasabb pénzbüntetés összegét messze meghaladó pénzbírsággal büntethetők.

Angol és orosz ügynökök merényletet forraltak a svéd király ellen.

Berlin, május 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Güstrover Zeitung megbizható forrásból közli, hogy a svéd király ellen irányuló merénylet nyomára jöttek. A király egy lovasjátekra készült indulni a Stockholm melletti Djorsgartenba. Már előzőleg figyelmeztetéseket kapott a király és a rendőrmiszter, hogy a király élete ellen törnek. Megindították a vizsgálatot és tényleg kiderült, hogy merénylet volt készülében. A vizsgálat kiderítette, hogy angol és orosz ügynökök keze szerepelt a merényletben. Számos letartóztatás történt. — Az érdekeltek anarhista machinációnak szeretnék feltüntetni az esetet.

Olaszország deffenzivában.

Lugano, május 16.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az olasz cenzura megengedte a felelő-olaszországi lapoknak olyan cikkek közlését, amelyek annak a szükségességét hangoztatják, hogy Olaszországnak a háboru sikeres befejezése miatt deffenzivába kell átmennie.

Görögország az antánthoz csatlakozik?

Lugano, május 16.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Stampa közli: Sonnino külügyminiszter az olasz minisztertanácsban hosszabban fejtegette a nemzetközi helyzetet és különösen Görögországgal foglalkozott. A külügyminiszter kijelentette, hogy Görögország rövidesen a négyesszövetséghez csatlakozik.

Az Unió és Mexikó között elkerülhetetlen a szakadás.

Köln, május 16.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az Egyesült Államok és Mexikó között rendkívül kiéleződött a helyzet úgy, hogy a szakadás elkerülhetetlen. Az amerikai tiszték, akik a katonai iskolákban oktattak, parancsot kaptak, hogy azonnal induljanak a mexikói határra.

Harc a város és a Ferenc-csatorna rt. közt

A város és a Ferenc-csatorna részvénytársulat közt régóta áll a harc. A város és a csatornavállalat közt fennálló szerződés szerint a csatorna töltéseinek fenntartása a csatornatársulat kötelezettségévé képezi. Minthogy az elhanyagolt töltés több helyén a víz átszikkadt és magas víz esetén az a veszély fenyegetheti a várost, hogy ezeken a résekben át a víz utat törhet magának és esetleg az egész töltést alámoshatja, — a város felszólította a csatornatársulatot, hogy a város árvízvédelme érdekében sürgősen lásson hozzá a töltések haladéktalan kijavításához.

A Ferenc-csatorna társulat ezen szerződési kötelezettségének vonakodott eleget tenni, mire a város a szerződés betartására hatósági uton kívánta a makacs-kodó csatornatársulatot kényszeríteni.

A vitás ügy eldöntésére delegált bácsmegyei alispán elsőfokon és a bácsmegyei közigazgatási bizottság másodfokon kimondotta a Ferenc-csatorna társulat terhére a város által vitatott szerződésbeli kötelezettséget.

Felelősség folytán ez a tíz év óta huzódott ügy harmadfokon a belügyminiszter elé került. A felelősségben a Ferenc-csatorna társulat harmadfokon a közigazgatási bíróság illetékességét vitatta és kérte az iratoknak a közigazgatási bírósághoz való átételét. A miniszter eleget tett a felelősség kívánásának, de a közigazgatási bíróság illetékessége ellen hatásköri kifogást emelt, amely álláspontot a közigazgatási bíróság magáévá is tette és magát ezügyben illetékesre illetéktelennek mondotta ki. Így elmaradt az ügy hatásköri bírósághoz való utalásának szükségessége.

A miniszter ennekfolytán 1915. november 19-én a saját hatáskörében bírálta el a II. fokú véghatározatot és az az ellen beadott felelősségi és a II. fokú véghatározatot megváltoztatva, a Ferenc-csatorna rtgót a terhére megállapított kötelezettség alól felmentette.

A Ferenc-csatorna társulat ugyanis *mellékvágányra* terelte az ügyet és felelősségében azzal érvelt, hogy a város azért követeli a töltések megerősítését és felmagosítását, mert ez a város árvízvédelme szempontjából szükséges és szerinte az árvédelem biztonságáról a város tartozik gondoskodni.

A miniszter szakközvegyei által megvizsgáltatta a töltést és megállapította, hogy a Ferenc-csatorna töltései nem felelnek meg a Duna ezen szakaszán levő, töltésekre megállapított méreteknél, amennyiben annál kisebbek és a töltés-padka is hiányzik. De megállapították azt is a szakértők, hogy a városi töltés sem megfelelő.

Ennekfolytán a miniszter akképp döntött, hogy bár a Ferenc-csatorna töltései nem megfelelőek, *nincs elegendő ok arra, hogy a*

Ferenc-csatorna r.-t. az alsófokú határozatokban megállapított kötelezettséggel legyen terhelhető és ezért ezek alól felmenti a Ferenc-csatorna társulatot.

A miniszter egy másik rendeletében felhívta a várost, hogy haladéktalanul gondoskodjék a város árvízvédelmi biztonságáról. *Ez ma a városra 300 ezer korona újabb terhet jelent.*

Ezt tárgyalta a tegnapi gazdasági bizottsági ülés és *Orbán* Ignác műszaki tanácsos beható és szakszerű előadás után elhatározta, hogy a csütörtöki közgyűlésnek oly irányú javaslatot tesz, hogy a város közönsége készséggel vállalja mindazokat a munkálatokat, amelyek a város árvédelmi biztonságát fokozzák és nem kívánják aránytalanul nagy áldozatokat.

A város árvédelmi biztonságát azzal véli legcélszerűbben szolgálni, ha a Ferenc-csatorna torkolatától a *Temerini-utig* a város beépített területének szélén vezető utaknak némi töltésemeléssel kapcsolatos és különben is fogantatosítandó rendezése által, tehát a *Ferenc József-csatorna jobbjparti töltésétől teljesen függetlenül kívánja elérni.*

A város jelentse ki újból, hogy a Ferenc-csatorna társulat ellen csak azért indította meg az eljárást, hogy a társulat kötelezettségek a töltés jókarban tartására, hogy a vízmű következében a városra kár ne hármozzék. Mindezt nem a város árvédelmi biztosítása érdekében kívánta és mindezt a város a *Ferenc-csatorna r.-t. vízműveire vonatkozó kötelezettsége* kérdését a jövőben is a város árvédelmi biztonságának kérdéséről függetlenül kívánja rendezni.

Végül utasítandó legyen a tanács, hogy egyfelől az Orsz. Vízépítési Igazgatósággal, másfelől a Ferenc-csatorna társulattal személyes érintkezésbe lépve iparkodjék oly megállapodásokat létesíteni, amelyek a város jól fellogott érdekeit minden irányban kielégítik, emellett nem igényelnek aránytalanul nagy anyagi áldozatokat.

A tanács bölcs és a város érdekei szempontjából egyedül helyes álláspontja visszazökentéi tehát a mellékvágányokra terelődött ügyet a helyes utra. Két külön kérdéstről van szó. Az egyik a Ferenc-csatorna kötelezettsége és a másik a város árvédelmi biztosítása.

Ezt nem lehet és nem szabad összekeverni.

Es ez nem is fog a Ferenc-csatorna társulatlak sikerülni, még ha *angol részvényesek* emiatt meg is haragudnának a városra.

Asquith Irország alkirálya.

Bázel, május 16.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Daily Telegraph szerint Asquith miniszterelnök maga fogja betölteni Irország alkirályi állását.

Betiltották Clemenceau lapját.

Genf, május 16.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Clemenceau lapját, amely ismételtén támadta a kormányt, újból befiltották.

HIREK.

Május
17
Szerda

Napkelte: 5 ó. 22 p. d. e.
Napnyugta: 8 ó. 31 p. d. u.
Holdkelte: 9 ó. 04 p. d. u.
Holdnyug: 4 ó. 38 p. d. e.
21. hét.

Kath.: Paskál hv. Prot.: Gö r. k. e. l.: Paskál. Május 4. Pelágia sz. Izr.: Ij. 14.

Névnapok: Irén, Paskal, Ubald.
Ma van a 656. haborus nap.
1886. XIII. Alfons spanyol király születése.

1915. Sikeres harcok Przemysłniél. — Török győzelme Gallipolinál. — Az olasz király a Salandra kormány lemondását nem fogadta el. — Utcái harcok Itáliában.

Gróf Tisza István átutazott Ujvidéken. Gróf Tisza István miniszterelnök, aki vasárnap Szerbiában tett látogatást és Sabácot és Valjevót kereste fel az éjszaka visszautazott a fővárosba. A miniszterelnök, akit utjában **Hid eg h é t h y** Imre horvát miniszter és **Latinovics** Endre miniszteri titkár kísérték, már Indián pihenő tért szalonkocsijában, míg **Hid eg h é t h y** Imre miniszter és **Latinovics** Endre kiszálltak Ujvidéken és a pályaudvari étteremben megvacsoráztak. Negyed órai állás után tovább robogott a budapesti személyvonat, amelyhez a miniszterelnök szalonkocsija volt kapcsolva.

Tizenkét vaggon lisztet kap a város. A belügyminiszter ma táviratlag értesítette Ujvidék város polgármesteri hivatalát, hogy a város lakossága májusi liszt-szükségletének fedezésére 12 vaggon lisztet utaltatott ki a Haditermény Részvénytársaság utján.

Magyar hivatalos nyelv a Macsvában. Megbízható belgrádi forrásból közlik, hogy Szerbiában a magyar nyelv használatát rövidesen a *hivatalokba* is bevezetik. A belgrádi értesülés szerint a *Macsvában* a magyar nyelv lesz a hivatalos nyelv.

A jószívű emberekhez! Csak azok olvassák ezt a pár sort, akiknek szíve megesik az emberi nyomorúságon. A Ferenc József tér első számú házában egy kis udvari lakásban betegesen tüdővészben fekszik özvegy **Dobos** Mihályné. A beteg anya körül négy kis gyerek, akik közül a legidősebb 14 éves jár munkára és az ő napi 2 korona 40 fillér béréből él az egész család. 2 K 40 fillér nem elegendő kenyérre sem öt szájnak. Leirhatatlan özvegy **Dobos** és gyermekeinek nyomora, amelyet csak jó emberek enyhíthetnek adományaikkal. A társadalom támogatására szorul özvegy **Knézevics** Györgyné is, aki szintén tuberkulózis és nyomorog. A két tüdőbeteg asszonynak szánt adományokat a tüdőgondozó egyesülethez továbbítjuk, amely kiosztja a begyűlt összeget a két nyomorgó családnak.

Boroevics vezérezedes ke-restet egy eltűnt ujvidéki hadnagyt. Az olasz háború kitörésének első heteiben dr. Koda Sándor érdemes városi tisztiorvosunk ifjabbik fia, ifju Koda Sándor, aki mint vadászhadnagy vett részt a véres doberdói csatákban és tüntette ki magát bátorságával, vitéz hősiességével — egy éjszakai olasz támadás diadalmas visszaverése után ellenséges golyótól találva megsültlen eltűnt. Hiába keresték bajtársai és a kis hadnagyt imádó katonái, a hős hadnagynak nem tudtak nyomára akadni. Hetek múltán a véres támadás színhelyének össztakarításánál ifjabb Koda Sándor tulajdonát képezett több felszerelési tárgyra akadtak, amelyek a hős hadnagyról parancsnok elköldött Ujvidékre kétségbeesett szüleinek, akik mindent elkövettek, hogy nyomavesszét fiukat felkutassák. Mindeddig minden kutatás eredménytelennek bizonyult. Hiába való volt a Vöröskereszt fáradozása, hiábavaló volt dr. Koda svájci barátainak érdeklődése, sem nálunk, sem az olaszoknál nem találják az eltűnt kis hadnagyt. Dr. Koda utolsó reménysugaraképen Boroevics Szvetozár vezérezedeshez fordult, aki a doberdói szakaszon hős hadseregét vezényli és tőle kérte, hogy kutattasson az eltűnt hadnagyiá után. Boroevics Szvetozár vezérezedes, aki mint dandárparancsnok Péterváradon állomásozott s érvény Ujvidék előkelő társadalmi életében vezetőszerepet vitt és általános nagy népszerűségnek örvendett, szívesen teljesítette régi kedves ismerősének kérését és amint ma érkezett sajátkezűleg írott tábori levelezőlapon közli az aggodó apával, hogy sajnos minden eddigi fáradozása sem tudott világozást deríteni az eltűnt kis hadnagyról szomorú ügyében, de igéri, hogy folytatja a kutatást. Boroevics Szvetozár e gyönyörű cselekedete szívesen beszél minden ékesszavú dicséretnél, amelyeket a jeles és kiváló hadvezér hatalmas mérvű katonái elfoglaltsága közben is teljesített e nem es cselekedetéért megérdemel. Meg tudjuk ezután érteni, hogy miért lelkesednek Boroevics katonái. — Aki időt szakít magának egy-egy harcossal törődhetni, az katonái csak imádni tudják. Megfejtetlen marad még mindig ezekután a szegény kis hadnagyról sorsa, mely hogy még kedvezőre forduljon, mindannyian igaz szívvel kívánjuk.

A cinkotai bűnügy. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Cinkotai bűnügy megindított vizsgálatban újabb fordulat állott be. Jelentkezett egy Sauerwein Rudolf nevű cinkotai villanyserelő, aki azt vallotta, hogy mestere **Karl János** nagyon jó viszonyban volt **Kiss Bélával** és többször pénzt kért tőle. **Karl** Klosszterneuburgból a fővárosba hozatták és lehet, hogy vallomása új irányt ad a nyomozásnak. A valjevói katonai parancsnokság ma értesítette a budapesti rendőrséget, hogy **Kiss Béla** tömegsírban van eltemetve és exhumálása így lehetetlen.

Nagy Jánost a rendőrség ma éj-jel újból kihallgatta, de rendí-tetetlenül megmaradt a tagadása mellett, hogy Kiss Béla gyilkos-ságairól nem tud semmit. Nagy Jánost átkisérték az ügyészség fogházába.

Ismét a tientsini segítőakció.
Tegnap írtuk Aranyosy Béla orosz hadifogságba jutott hős honvédszázadosnak Ujvidéken lakó hitveséhez Tientsinből érkezett leveléről, melyben a tientsini német, magyar-osztrák segítőakció közli a százados nevével férje tartózkodási helyét és hogy a századosnak 30 rubelt küldtek előlegképen, amelyet a levelében visszakérnek és fel-ajánlják készségüket a hadifogoly százados részére küldendő pénz-ek közvetítésére. Mi óvatosságra intettük a családot a gyanus eredetű és furcsának látszó ügyben és hogy feltevéseink helyes, gyanunk alapos, abból is látjuk, hogy ma megjelent nálunk Vas Jenőné, az orosz hadifogságba jutott népszerű Apolló mozdirektorunk felesége és teljesen azonos levelet mutatott fel. Ott is 30 rubelt kérnek, amelyet állítólag Vas Jenőnek előlegeztek volna. Mi táviratilag fordultunk a Központi Hadse-gélyező Hivatalhoz és felvilágosi-tást kértünk a Deutsch-Asiatische Bank és a tientsini segítőakció fe-lől. Válasz még nem jött, de addig is most már fokozott óvatosságot ajánlunk, mert a tientsini segítőak-ciónak nagyon azonos íze van mint azoknak a madridi leveleknek, amelyekkel elárasztották a köny-nyenhiwó, kincsszomjas embereket, akiket végül kifosztottak. Aligha hisszük, hogy tévednénk. Legalább minden jel arra vall.

Markbreit Gyulát szabadlábra helyezték. Budapesti tudósítónk táviratozza: Még élénk emléke-zetben van Markbreit Gyula volt képviselő ügye, akit a német hatóságok, amikor 200.000 ko-rona aranypenzt akart kicsem-pészni külföldre, letartóztattak. Markbreit aranyait elkobozták és hazaárulás vádját emelték ellene. Egy félelvizsgálati fogság után most Markbreit Gyulát szabad-lábra helyezték, mert megállapi-tották, hogy az aranyakat csak nyereszkesedési vágyból akarta ki-vinni a semleges külföldre.

Állami jutalmak ipari munká-soknak. A kereskedelemügyi minisz-ter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára oly ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szol-gálatlaltal és ezzel párosult egyéb ki-váló jó tulajdonságokkal erre érde-meket szerettek. E jutalmakból éven-kint 5 esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szeged, Hmvá-sárhely, Baja, Szabadka, Ujvidék, Zom-bor városok, Csongrád és Bács Bod-rog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepe-lyességgel. A kitüntetett munkások mindegyike 100 koronát és a jutal-mazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A kitüntetésre való ja-vaslatlaltal és a jutalmak kiosztása a kamara főladatát képezvén, fölkerjűk a kerüllet munkaadóit, egy a gyáro-sokat, mint a kisiparosokat, hogy kö-zöljék a kamarával azon munkásaik névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemségét bizonyító adatok kíséretében, kiket a jutalmá-zásra érdemesnek tart. A kitüntetésre való igény előfeltételei a következők: 1) magyar állampolgárság, 2) tényle-ges ipari munkában való állandó al-kalmaztatás (kapus, kocsis, gyári iro-

daszolja és más ily természetű szol-galatoztal teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat, 3) legalább 15 évi meg-szakítás nélküli működés az ipari mun-ka körében (tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottakkal a teljesen betöltött évadok teljes évekkal egyenértékűnek tekin-tetnek) 4) A rendes munkabér, vagy munkakereset évi összege, a bejelenté-sében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesí-tése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A *kellemen felszerelt ajánlások legkésőbb folyó évi június hó 30-ig* küldendők be a kamarához.

Muszkát fogtak a rendőrök.
Egy lovasrendőr-járőr a szálláso-kon két gyanus alakkal találko-zott. Igazolásra szólították fel és kiderült, hogy szökevény orosz hadifoglyok, akik Okéren végez-tek mezei munkát és megszök-tek. Az elfogott muszkákat visz-zakisérik a hadifogolytáborba.

Ruskij Kuropatkin utóda.

Berlin, május 16.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Pétervári jelentés szerint a cár legközelebb Ruskij tábornokot Kuropatkin utódjául hadseregpa-rancsnoknak fogja kinevezni.

Letartóztatták a volt orosz kereskedelmi minisztert.

Stockholm, május 16.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Pétervárról jelentik: Ruchlov volt orosz kereskedelmi minisz-tert letartóztatták állami szén-csalások miatt.

Megkezdtek Casement ügyének tárgyalását.

London, május 16.

Magyar Távirati Iroda.

A Reuter-ügynökség jelenti: Sir Casement Röger hazaárulás vádjával terhelten ma állt a londoni rendőrbíróság előtt. Vele együtt került a bíróság elé egy Bailly nevű katona, akit London külvárosában fogtak el. A terem jórészt újságírók foglalják el. A semleges sajtó képviselőinek kü-lönb helyet tartottak fenn. A tárgyalás Casement pályafutásának ismertetésével kezdődött.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fill. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelleg-es levelekre vonatkozólag felvilá-gosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Szentistván utca 8/a szám alatti ház szabad kézből azonnal eladó. Bő-vebet Petőfi ut 92.

4 szoba, fürdőszoba és mellékhelyi-ségekből álló lakás a főtéren azon-nal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kisebb használt páncélszékrenyteg-vételre keresek. Cim a kiadóban.

G. Ma déltán 1—2 óra közt kérem a megszokott helyen várni. E.

VARRÓGÉPEN azsur madeira és rischelieu munkát tanítok. Petőfi-utca 20.

Hajszálak csak villanypalával kiírhatók. Melia Kozmetikai intézetben Uj-vidék, Kossuth Lajos utca 7. I. em.

Kifutó leányt felvesz a kiadóhivatal. Hadiárvékat előnyben részesítünk.

Rikkancsok felvételnek és jó jöve-telekhez juthatnak az „Ujvidéki Hirlap” árusításával.

III. vagy **IV.** kerületben egész há-zat keresünk kibérlésre. Irások ajánlatok a lap kiadóhivatalába inté-zendők.

APOLLO

f. évi Május 15. 16. 17. és 18-án.

Hétfő, kedd, szerda és csütörtökön.

A mi Rezervistáink aktuális életkép 4 felv. eredeti Ziehrer zene kísérettel.

Eladó egy jókarban levő

teherautó.

Érkezni lehet délután 1—2-ig. Temerini-utca 16.

sz. alatt, ahol az autó megtekinthető.

AZ ELITE

kávéházban

ma és

mindennap este

BADA DEZSŐ

kitűnő zenekara hangversenyez

Naponta elsőrangú

fagyalt

HÖLGYEK!

arcunkra telepedett barázdát. Hisz arcunkkal adunk kifejezést, hogy a magyar nő csak lelkesedni tud és nem bándok.

A legjobban alkalom erre a „Melia” Kozmetikai Intézetben kínálkozik Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt I. emelet.

Hatos honvédek.

Dicső hős hatos honvédeink ragyogó vitézségének megható színekkel esztelt története.

Írta: TIMÁR LÁSZLÓ, honvédhadnagy.

Kapható az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

Ára 40 fillér, postai szállítással 50 fillér.

„AZ Est”

kiadásában megjelent **A világháború térképei**

című füzet, mely ötven rajzban mutatja be a z orosz harctér, a balkáni harctér, az olasz harctér, az ázsiai harctér az angol-francia harctér mindazon térképeit, amelyek az újságolvasó érdeklődésére számot tarthatnak. Ára 1 korona. Kapható az „Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában, Ujvidék Erzsébet-tér 7. sz. alatt.

Nagyobb porcelán és üvegraktár

kedvező vétele folytán abban a helyzetben vagyok, hogy az összes árucikkeket igen kedvező feltételek mellett nagyban és kicsinyben ELADOM.

LÖVENBERG HERMAN
üvegereskedő Ujvidék
Temerini utca 10. sz.

A szőlőtulaidonosok figyelmebe!

OJTÓ GUMMI

Kapható:

KOLARSKY V. cégnél.

Nyári reklám CIKKEIM!!

Olcso gyermek kalapok és női kalapformák a legutolsó divat szerint

Nagy áruház

EZELŐTT
Párizsi Nagy Áruház.